

بسم الله الرحمن الرحيم

معرفی عمارت شهربانی سابق در شهرستان فسا، به عنوان
نمونه ارزشمند معماری قاجاری

**The introduction of previous police edifice in fasa city, as an valuable
example of Qajari's architecture.**

مهرنوش مهرفر ، (ارشد مرمت و احیاء بافت و بناهای
تاریخی)

Email: mehrnoosh.mehrifar@yahoo.com , Tel:09178325633

چکیده :

معماری دوره قاجاریه ادامه سبک اصفهانی است که در زمان صفویان بنا نهاده شد. با این تفاوت که تأثیرات از خصوصیات معماری غربی و تغییراتی در آن دیده می شود. معماری قاجاریه در خطه فارس بسیار شبیه به معماری زندیه است و تفاوت‌های آنها بیشتر در تزیینات و منحصر به آنگونه ایست که در دوران قاجاریه از غرب وارد کشور شد. تزییناتی مثل نقوش گل لندنی ، نقوش درباری و نقاشی فرسک بروی چوب . معماری قاجاری دارای خصوصیات از قبیل پلان های مستطیلی، مصالح بادوام ، و تزیینات پرکار شامل کاشیکاری ، آینه کاری ، مقرنس و گچکاری ، سه دری و پنج دری ، کاشیکاری هفت رنگ، نقوش اساطیری و درباری و... می باشد. بناهای قاجاری فارس دارای خصوصیات در عناصر معماری، نماسازی، و تزیینات اند که متأثر از معماری خاص دوره پایتختی زندیه در این خطه است و آنها را با ابنیه معمارانه هم دوره خود در دیگر شهرهای ایران متفاوت کرده است و بررسی علل ایجاد ؛ فرم و خصوصیات بصری آن دارای اهمیت ویژه ایست. ساختمان عمارت شهربانی در حال حاضر؛ بسیار در خطر ویرانی قرار دارد و نیازمند حفاظت سریع می باشد. بنا در بافت قدیمی و مرکزی شهر که تا حدودی شکل سنتی خود را حفظ کرده قرار دارد و می تواند شکل سنتی ، کالبد ، کاربری و معماری خود را معرفی نماید . هدف از این نگارش ؛ گونه شناسی معماری عمارت شهربانی ؛ متأثر از معماری قاجاریه و ویژگی های منحصر بفرد آن و بررسی قابلیت ها و ارزش های معماری آن ؛ بویژه از نظر فرم ، ساختار ، عملکرد و تزیینات است در جهت شناسایی یک بنای گمنام ارزشمند و حفاظت و مرمت بنا و